

Toch weer samen

Tussen december 2013 en januari 2015 deed Gea Boerefijn, namens haar familie, tweemaal een beroep op de hulp van De Mantelmeeuw.

Bijna zestig jaar getrouwd

Gea Boerefijn: 'Mijn vader had na bijna zestig jaar huwelijk besloten om het laatste stuk van zijn leven alleen af te leggen. Mijn ouders hadden een huwelijk waarvan je zegt: ze kunnen niet met elkaar, maar ook niet zonder elkaar. En ineens kon hij er niet meer tegen. De spanning werd te groot en in overleg met de huisarts, hebben we toen een soort tussenoplossing bedacht. Mijn vader zou voor zes weken opgenomen worden in 't Oude Landt, met een mogelijke verlenging van nog eens zes weken, terwijl mijn moeder in hun appartement bleef.

Ik weet nog goed dat ze elke dag een wandeling naar de stad maakten, waarbij ze even uitrustten op de bankjes langs de Oostsingel. Mijn moeder had slechte vaten en haar benen deden altijd pijn. Ze kon geen lange afstanden meer afleggen en door steeds even te rusten, bereikten ze toch, arm in arm, de stad. De stad waar mijn moeder zo graag kwam om een praatje te maken met de kennissen die ze tegenkwam. Mijn vader leed aan Parkinson en op een gegeven moment moest hij gebruik maken van een rollator. Hij kon mijn moeder toen geen arm meer geven en soms was hij haar gewoon kwijt, stond ze ergens in een winkel te praten en vergat dat hij er ook nog was.

Toen hij 'op kamers ging' in 't Oude Landt,

kwam er rust in zijn leven. Zelfs het feit dat hij op een éénkamerappartement kwam, deed hem niet. Hij nam toch niets mee van thuis. Alleen zijn administratie, die heeft hij altijd dicht bij zich gehouden. In 't Oude Landt kreeg hij snel vrienden en de verzorging was dol op hem.

Het leven van mijn moeder werd weliswaar ook kalmer, maar met mijn vader verdween ook de man die alles organiseerde, haar tot steun was, letterlijk en figuurlijk. Eigenlijk is ze sinds zijn vertrek niet meer de stad in geweest.

Wij, de kinderen en de schoonkinderen, bleven voor haar zorgen. Eenmaal per week kwam iemand van Buurtzorg om haar te douchen. Buurtzorg is een fantastische organisatie, heel kleinschalig en daardoor effectief. Ze werken in teams van zeven mensen, dus je hebt niet steeds iemand anders die je helpt.

Het ging eigenlijk best goed, totdat ze een ernstige infectie kreeg, waardoor

ze in het ziekenhuis opgenomen moest worden. Tijdens haar ziekenhuisopname was ze in contact gekomen met dominee Margriet van der Kooi. Mijn moeder voelde een sterke band met haar. Het is dankzij dominee Van der Kooi, dat zij over haar doodsangst heen is gekomen. Zelf kwam mijn moeder uit een gereformeerd gezin en Margriet heeft haar laten zien, dat je dingen kunt loslaten, dat je blij mag zijn met je leven. De dag kwam dat ze uitbehandeld was en daar legde ze zich bij neer. Ze wilde absoluut niet naar een verpleeghuis; ze wilde naar het hospice aan de Meeuwenlaan.'

Wonderbaarlijk

Om opgenomen te kunnen worden in een hospice is een terminaalverklaring van de behandelend arts nodig. Hiervoor is een protocol opgesteld, waarbij de coördinatoren van het hospice met de arts en de andere betrokkenen een gesprek voeren.

19 september: Open dag met bruisend programma!

Zaterdag 19 september van 11.00 tot 16.00 uur staan de deuren van het hospice op de Meeuwenlaan wijd open! En niet alleen de deuren van het hospice, maar ook die van de 'film- annex theaterzaal' (de schuur), de 'galerie annex concertzaal' (de vergaderzaal), het 'intieme theatertje' (het kantoor) en de tuin (atelier en luister- en kijkmarkt). Nieuwsgierig? Kom naar de bruisende open dag die De Mantelmeeuw als jubileumactiviteit organiseert en lees verder op pagina 3.

Voorafgaand hieraan komt de zorgcoördinator langs om informatie te verstrekken en te inventariseren welke zorg mogelijk is. In het geval van de moeder van Gea Boerefijn was er achteraf sprake van een wonderbaarlijk verloop.

Gea: 'Op het moment dat de zorgcoördinator bij haar langs kwam, zat mijn moeder rechtop in haar bed en kletste er vrolijk op los met de andere patiënten. Want ook dat was mijn moeder, heel gezellig en impulsief. Opname in het hospice leek hierdoor nog niet aan de orde. Toen mijn moeder begreep dat zij niet vanuit het ziekenhuis naar de Meeuwenlaan kon,

Vader en moeder Boerefijn (familiefoto)

reageerde zij met de uitspraak: als dát niet kan, neem ik ook maar de kortste weg. Wat bedoelde ze daarmee?

De dag nadat ze afgewezen werd, verslechterde haar toestand plotseling. Ze ging moeilijk praten en wij voelden dat ze niet lang meer zou leven. Mijn broer, die in Estland woont, kon niet zo snel naar Woerden komen. We hebben een Skype-gesprek met hem gehad, waarbij ze met haar vinger over zijn gezicht op het scherm ging en steeds zei: 'dank jullie wel'. Ze was niet meer bang, maar blij. Dat is het beeld dat ik vasthoud van haar. Ook dat ze, toen ze mijn vader naast zich aan haar bed had, hem steeds kusjes wilde geven.

Voor mijn vader was het allemaal te emotioneel. Het klinkt als een slecht scenario,

maar hij kreeg ter plekke een hartaanval en werd naar de intensive care gebracht. Hij was er dus niet bij toen zij daadwerkelijk stierf. Dat was in maart 2014, drie maanden nadat mijn vader naar 't Oude Landt ging.

Tussen Kerst en Nieuwjaar

18 november 2014 belde mijn vader ons op. Hij zei: 'Het duurt niet lang meer.' Behalve zijn Parkinson en een beginnend stadium van dementie, leek hij niet echt ziek. Maar hij wilde het graf van mijn moeder bezoeken en wilde contact met een pastoraal medewerker om zijn uitvaart te regelen. Hij belde alle voor hem belangrijke mensen en nodigde ze uit om afscheid van hem te nemen.

De verzorgers in 't Oude Landt hadden verteld, dat hij 's nachts vaak bezig was. Dan zat hij achter zijn bureau zijn papieren te ordenen. Hij was altijd pietje precies en totaal anders dan mijn chaotische moeder. Maar nu kreeg hij last van slaaptkort en er werden slaaptabletten voorgeschreven. Dat hielp niet en omdat we ons zorgen maakten, zijn we om beurten bij hem op de kamer gaan slapen. Dan konden we er misschien achter komen wat hem zo bezig hield.

Er was een familieweekend gepland en ofschoon hij steeds slechter werd, wilde hij dit door laten gaan. Het werd een vreselijk weekend. Hij kreeg wanen, had pijnen, kreunde en was niet te kalmeren. Terug in 't Oude Landt ging het wat beter. Maar rond Kerst besloten we, in overleg met de huisarts, De Mantelmeeuw in te schakelen.

Heel snel werd een urgentieverklaring afgegeven, zodat mijn vader nog diezelfde dag opgenomen kon worden. Maar omdat

hij zoveel vrienden had gemaakt in 't Oude Landt – hij woonde daar inmiddels een jaar – besloten we, in overleg met De Mantelmeeuw, dat hij tijd kreeg om afscheid te nemen. Dus pas de maandag na Kerst is hij met een ambulance naar de Meeuwenlaan gebracht.

Misschien doordat hij het huis al kende, als aannemer had hij er vroeger gewerkt, voelde het direct goed voor hem. Ook voor ons kinderen was het een bevrijding. We konden de verantwoordelijkheid delen met de verzorgers en de vrijwilligers, 's nachts was er altijd iemand bij hem – hij was de enige bewoner – en ook voor de kleinkinderen was het prettiger. Zij konden even bij opa dag zeggen en dan een spelletje doen in de huiskamer.

Oudejaarsavond kwam en we dachten dat hij misschien onrustig zou worden van het vuurwerk. Maar dat leek volkomen aan hem voorbij te gaan. Hij kwam in een soort schemertoestand terecht, afgewisseld met aanvallen van pijn en wanen. Die laatste dagen waren heel zwaar voor hem en dus ook voor ons. Maandag 5 januari 2015 is hij overleden.

Dankzij de persoonlijke hulp van uitvaartbedrijf Ank van der Hoogen, waarbij Ank zelf ons in alles hielp, konden we op een liefdevolle, rustige manier afscheid van hem nemen. Heel dichtbij en warm voelde dat. Een contrast met de pijn en wanhoop van zijn laatste dagen. We zijn lopend achter de auto, met de kaars vanuit het hospice, naar de aula van de begraafplaats aan de Meeuwenlaan gelopen. Deze ruimte hadden we helemaal voor ons zelf. En vandaar hebben we hem naast mijn moeder in het graf gelegd. Toch weer samen.'

Interview en foto: Aagt de Ruijter de Wildt

Afscheid bestuurslid Tienke Lander

Tienke Lander neemt afscheid van het bestuur van de Vrienden van De Mantelmeeuw. Vanaf het prille begin was zij als gewaardeerd bestuurslid betrokken bij De Mantelmeeuw. Ze bouwde aan draagvlak voor het hospice in de Woerdense samenleving en leverde een grote bijdrage aan de persoonlijke werving van leden en het binnenhalen van kunst in het hospice. 'De Mantelmeeuw is een uiterst belangrijke voorziening in de gemeente,' zegt Tienke Lander, die haar bestuursfunctie om gezondheidsredenen neerlegt. 'Ik bewaar kostbare herinneringen aan de samenwerking en wens iedereen, die met bewonderenswaardige inzet De Mantelmeeuw dient, veel succes met dit betekenisvolle werk.' De besturen van de Vereniging en de Stichting bedanken Tienke hartelijk voor haar jarenlange inzet en betrokkenheid. We wensen haar alle goeds!

15 jaar Mantelmeeuw

Waaier van activiteiten in jubileumjaar

Precies vijftien jaar geleden gingen de deuren van hospice De Mantelmeeuw aan de Meeuwenlaan open. Medio 2000 ontving het hospice de eerste gast. Al een paar jaar eerder zorgden vrijwilligers van de Stichting met enorme inzet voor betrokken aanvullende hulp aan familie en vrienden van een stervende, in samenwerking met de beroepsmatige thuiszorg. Met het pand aan de Meeuwenlaan heeft De Mantelmeeuw sinds het jaar 2000 een eigen plek als aanvulling op de zorg bij mensen thuis: een hospice op een prachtige, groene locatie, midden in het centrum van de leefgemeenschap. 'Vijftien jaar Mantelmeeuw is iets bijzonders, en wat bijzonder is moet je vieren,' zegt Mantelmeeuw-directeur Mirjam Bijlenga. 'Mét iedereen die ons

steunt en kent en meehelpt om onze gasten een omgeving te bieden die veilig en vertrouwd voelt. Elke dag wéér! Of dat nou in het hospice is of bij mensen thuis, want onze vrijwilligers worden ook veel ingeschakeld bij mensen die ervoor kiezen om thuis te sterven.'

'We zijn ons jubileumjaar gestart met het uitbrengen van *Laatste zwaai*, een kleurrijk bundeltje met columns en tekeningen van zorgvrijwilliger Trudy ten Have. In april was er het Korenfestival, waar duizenden mensen van genoten hebben, en dat helemaal in het teken van ons jubileum stond. In juni trakteerden we onze vrijwilligers op een extra leuk vrijwilligersuitje: aan lange tafels in het gras van een kersenboomgaard hebben ze genoten van een high tea. Want al vijftien jaar zorgen zij er, geheel belangeloos, voor dat het de mensen die zich aan ons toevertrouwen aan niets ontbreekt.'

Kersenspitspuugwedstrijd bij vrijwilligersuitje

'En we hebben nog twee bijzondere evenementen op het programma staan. Woensdag 19 augustus organiseren we hier op de Meeuwenlaan een bijeenkomst voor alle vrijwilligers, waarbij we iedereen uitnodigen een mooi kleurrijk boeket bloemen mee te nemen voor een collega-vrijwilliger. En sluitstuk van ons jubileumjaar is de open dag, waarmee we op zaterdag 19 september ons 15-jarig bestaan vieren!'

Open dag met bruisend programma

Zaterdagmorgen 19 september staan vanaf 11.00 uur alle deuren bij De Mantelmeeuw wijd open. Mantelmeeuw-ambassadeur burgemeester Victor Molkenboer verricht de feestelijke opening.

Thema van de dag is 'Van betekenis tot het einde': wat is van betekenis voor iemand aan het eind van zijn leven en wat geeft het leven waarde? En hoe zorg je dat je te weten komt wat iemand die gaat sterven belangrijk vindt, zodat je voor hem of haar écht van betekenis kan zijn?

De hele dag is er op verschillende plekken in en om het hospice van alles te beleven, voor groot en klein, voor jong en oud. Er is muziek, film en er is een plek voor introductie van 'de verhalencirkel'. Lekkere hapjes en verkoelende drankjes staan klaar. De kookvrijwilligers laten zien hoe je met liefde en aandacht zorgt en kookt. In de schaduw van de catalpa (de trompetboom) worden gedichtjes voorgedragen. De kleintjes kunnen bloemengroetjes maken en een beeldhouwer geeft beeldhouwdemonstraties. Ontroerende columns worden voorgedragen in de tot theater omgebouwde schuur.

Wie een gastenkamer of bijvoorbeeld de nieuwe keuken wil bekijken, kan mee met een rondleiding door het hospice. In de tuin staan stands van onder meer de Regenboogboom en het Inloophuis en andere - zoals dat heet - informele organisaties die net als De Mantelmeeuw werken met vrijwilligers.

'Iedereen die ons een warm hart toedraagt of gewoon nieuwsgierig is naar wat wij doen, is van harte welkom,' zegt Mirjam Bijlenga, 'zodat je kunt zien hoe we samen met onze vrijwilligers en de mensen of bedrijven die ons steunen van ons hospice aan de Meeuwenlaan een huis maken waar kan worden geleefd, tot het einde toe! En natuurlijk ook: zodat je kunt horen, welke mogelijkheden we met onze vrijwilligers bieden voor ondersteuning bij mensen thuis'.

Kijk voor meer informatie en een gedetailleerd programma van alles wat er op zaterdag 19 september van 11.00 tot 16.00 uur op de Meeuwenlaan te beleven is op de website van De Mantelmeeuw, www.demantelmeeuw.nl

Tijd is

**te traag voor hen die wachten
te snel voor hen die vrezen
te lang voor hen die rouwen
te kort voor hen die genieten
maar voor hen die lief-
hebben, is tijd eeuwigheid.**

- Henry van Dyke

Collecte Mantelmeeuw 24 t/m 29 augustus

Van 24 t/m 29 augustus gaan onze collectanten in Woerden, Harmelen en Linschoten langs de deuren voor de jaarlijkse Mantelmeeuw-collecte. Heeft u een paar uurtjes over en wilt u zelf ook een keer collecteren? De Mantelmeeuw komt ieder jaar weer collectanten te kort! Stuur een mailtje naar info@demantelmeeuw.nl. U helpt er het hospice en de vrijwillige thuiszorg enorm mee!

Harp

Tekst: Trudy ten Have

Ik loop zachtjes de kamer van mevrouw Van Groesbeek in. 'Ben ik al in de hemel?' vraagt ze met een broos stemmetje. 'Nee mevrouw, u bent bij ons; in het hospice.' Stilte. Langere stilte. 'O ja... hospice.' Langzaam doet mevrouw haar ogen open, ze kijkt me onderzoekend aan. En ze bekijkt mijn haar. 'Wat ziet u, mevrouw Van Groesbeek? vraag ik. '... dochter...' hoor ik. 'Lijk ik op uw dochter?' Ze knikt. 'En bevalt dat?' 'Nee', zegt ze zacht maar direct en ze kijkt weg. Oké, dat is duidelijk. Mevrouw wil iets fris drinken na haar slaapje, dat ga ik voor haar pakken. Steeds lijkt het erop dat ze gaat overlijden, maar het gebeurt niet. Nog niet. En ze wil zo graag. Ik loop richting haar kamer, met een glaasje appelsap, en ik hoor haar zachtjes zingen: '... de toekomst brengen moge, mij geleidt des Heren hand, ... sla ik de ogen... naar 't onbekende land.' Ze galmt, maar het klinkt gebroken. Ik zie een paar tranen over haar wangen lopen. Ze kijkt me aan. 'Ik moet steeds weer huilen als ik dit zing... het onbekende land, ik wil er zo graag heen.... Maar het zingen helpt niet, ik word maar niet gehaald.... Wil jij m'n bed even rechtop zetten, en laat me dan maar even....'

In de huiskamer gekomen zie ik dat 'onze' harpiste is gearriveerd. Ze stemt haar harp en bezoekt de bewoners. Dan verhuist ze met haar harp naar de hal en klinkt er prachtige muziek door het huis. Ik zit in m'n eentje in de huiskamer aan de thee; ik sluit mijn ogen en geniet van de muziek. Mevrouw Van Groesbeek wil graag dat er op haar kamer wordt gespeeld en dat gebeurt dan ook. Ik zit op de rand van haar bed als we de eerste klanken van de harp horen, voorzichtig, zacht en harmonieus. Alsof de tonen de ademhaling van mevrouw volgen. Ik voel een brok in m'n keel. Ineens komt mevrouw overeind, ze grijpt zich aan me vast en legt haar hoofd op mijn schouder. Ze snikt: 'Ik mis mijn dochter zo.' Ik laat haar toe en houd haar vast. En zo geven we ons over aan de – bijna hemelse – geluiden van de harp. Ik leg mevrouw weer terug in de kussens.

De harpiste en ik kijken elkaar aan. Gelukkig, ze speelt nog even door. En mevrouw Van Groesbeek beleeft een rustig halfuurtje.

Mevrouw Van Groesbeek... ik vond haar meestal koel en kritisch overkomen. En ik vond het nog wel eens moeilijk hoe ik haar het beste kon benaderen, want voor ik het wist had ik een scherpe sneer te pakken. Maar vandaag heeft ze me geraakt. Haar muur leek gevallen, ze kon zich overgeven aan haar verdriet. Een paar dagen later vertrok ze toch naar 'het onbekende land'.

Deze column staat ook in 'Laatste zwaai', het boekje waarin vijftien ontroerende columns met tekeningen van zorgvrijwilliger Trudy ten Have gebundeld zijn. De bundel (€ 12,95) is te koop bij Boekhandel Libris in Woerden, het Toeristen Informatiepunt (TIP) in de bibliotheek en bij het hospice zelf.

Stichting De Mantelmeeuw

Kantoor: 0348-423784

Voor zorgaanvragen kunt u bellen met 06-21244402 of 06-21245931

Voor meer informatie:
www.demantelmeeuw.nl
De stichting heeft een ANBI status

Vereniging Vrienden van De Mantelmeeuw

Secretariaat:
Meeuwenlaan 14
3443BC Woerden

KvK nummer: KvK Utrecht 41265227

Lidmaatschap
Voor €20 per jaar kunt u lid worden van de Vereniging Vrienden van De Mantelmeeuw.

Informatie: kantoor Stichting De Mantelmeeuw.
T. 0348 4237 84 of 06-547 07 051
www.vriendenmantelmeeuw.nl

Bankrekening (IBAN): NL23 RABO 0338 3001 39
t.n.v. Vereniging Vrienden van De Mantelmeeuw

Colofon

De Nieuwsbrief is het contactblad voor de Vrienden van De Mantelmeeuw en verschijnt driemaal per jaar. Oplage: 1350

Redactie:
Adriëtte Lansbergen
Janine Peek
Aagt de Ruijter de Wildt

Mailadres redactie: info@demantelmeeuw.nl

Drukwerk: Selection Print en Mail
Vormgeving: Joni Israeli

Activiteiten

Woensdag 19 augustus 2015:

Bloemen van/voor vrijwilligers

Speciaal evenement in het kader van het 15-jarig bestaan

Maandag 24 t/m zaterdag 29 augustus:

Jaarlijkse Mantelmeeuw-collecte

Nieuwe collectanten zijn altijd welkom!

Zaterdag 19 september:

Feestelijke open dag

ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan.

Zaterdag 10 oktober:

Internationale dag van de Palliatieve zorg én vrijwilligersmarkt Woerden

Grote vrijwilligersmarkt op het Kerkplein, met deelname van De Mantelmeeuw.

Dinsdag 10 november:

Dag van de Mantelzorg, Woerden

Open huis op elke eerste zaterdagochtend van de maand van 10.00 tot 12.00.

Zoals altijd staat de deur bij De Mantelmeeuw open voor iedereen die deze zaterdag nadere informatie wil over onze inzet thuis, het hospice, vrijwilligerswerk of zorgmogelijkheden. Aanmelden is niet nodig.

Schoolproject Levensjas

Basisscholen die gratis mee willen doen aan het project Levensjas kunnen zich nog steeds bij De Mantelmeeuw melden. De Levensjas helpt kinderen op een laagdrempelige en positieve manier om te gaan met afscheid en verlies.

vereniging vrienden van
De Mantelmeeuw